

РЕШЕНИЕ

№ 7

гр. Смолян, 09.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН, ПЪРВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Петър Маргаритов

Членове: Мария Ан. Славчева
Валентина Т. Бошнякова
Събинска

при участието на секретаря Софка М. Димитрова
като разгледа докладваното от Мария Ан. Славчева Въззивно гражданско дело № 20225400500325 по описа за 2022 година

И за да се произнесе, взе в предвид следното:

Производството е по чл.268 и следващите ГПК, във вр. с чл.59 ЗЗД.

Смолянският окръжен съд е сезиран с въззивна жалба вх.№3636/15.07.2022г. от В. Р. Б. с ЕГН: *****, със съдебен адрес: гр. Смолян, ул. „Полк. Дичо Петров“ №6, чрез адв. С.Ч., АК-Смолян против решение № 161/ 21.06.2022 г., постановено по гр. д. № 654/ 2021 г. по описа на районен съд –Смолян,с което е уважен иска на ищеца за сумата от 19 277.00 лева, представляваща сума, с която ответника неоснователно се е обогатила за сметка на ищеца в резултат на разпределението на дивидент на печалбата на „Ф.П.“ ЕООД за 2016 г. съгласно решение на ответника като едноличен собственик на капитала на дружеството, след което дружеството е останало без активи, както и са присъдени разноски по делото.

С въззивната жалба се излагат оплаквания, че постановеното решение е неправилно поради неговата материална незаконосъобразност, необоснованост и допуснати от съда съществени нарушения на съдопроизводствените правила.

Според жалбоподателя в нарушение на чл. 235 ГПК, съдът не е обсъдил всички доказателства (в тяхната съвкупност) по делото. Излага оплаквания, че решението не съдържа фактически установявания, за наличие или липса на задължения за плащане от страна на ответника към ищеца, както и твърди, че съдът не е обсъдил подробно събрания по делото доказателствен материал, неточно е интерпретирал същия. Направено е

оплакване, че при установяване фактическата страна на спора, съдът недопустимо е „подпомогнал“ доказването на ищеца. Излага и оплаквания, че решението е немотивирано, тъй като не са изложени конкретни съображения за изводите, а просто възпроизвеждане на теоретични постановки. Според жалбоподателя съдът е извършил процесуално действие, което не кореспондира на предвиденото в процесуалния закон, с което действие е ограничено правото на защита на ищеца, поради което е допуснато съществено процесуално нарушение. Развива оплакване, че липсват мотиви на съда, които да обусловят извода му за неоснователно обогатяване на ответника. Според жалбоподателя съдът неправилно приема, че е налице и обедняване на ищеца, поради невъзможност да събере вземанията се от дружеството, като връзката между обогатяването на ответника В. Б. и обедняването на ищеца Х. Х. произтича от това, че към датата на възникване на вземането на ищеца за трудова злополука, дружеството „Ф.П.“ ЕООД е притежавало активи, с които да покрие това задължение към Х. Х.. Направено е оплакване, че длъжник по вземането на ищеца Х. Х., произтичащо от трудова злополука е дружеството „Ф.П.“ ЕООД. Според жалбоподателя обстоятелството кой е собственик на дружеството и самото дружество, нямат отношение към задълженията на дружеството или към правоотношенията на дружеството с трети лица, с което обосновава липсатана връзка между „обогатяването“ на ответника В. Б. и „обедняването“ на ищеца Х. Х., тъй като между тях не съществува никакво правоотношение, което да обуслови по съдържание определени права и задължения. Направено е оплакване, че липсват между обогатяването и обедняването едни и същи действия, липсват общи юридически факти, тъй като юридическите факти, свързани с вземането са се развили между други субекти - ищеца Х. Х. и дружеството „Ф.П.“ ЕООД, а настоящия ответник, не е страна в това правоотношение. Направено е оплакване, че лицето В. Р. Б. е извършвала действия по отношение на „Ф.П.“ ЕООД в качеството на едноличен собственик на капитала и управител на дружеството, за които действия е овластена от Търговския закон. Счита, че лицето В. Р. Б. е упражнила свое субективно право, предоставено от закона, още повече лицето В. Б. няма никакво отношение или правоотношение с ищеца Х. Х., още повече, че всеки един съдружник в ООД и ЕООД има право на част от печалбата на дружеството - правото на дивидент. То е право на едно вземане от дружеството, което е пропорционална част от балансовата печалба. Счита че упражняването на това право не е поставено в зависимост от задълженията на дружеството към трети лица. Намира, че в случая се касае за изначално неправилно прилагане на материалния закон. Според жалбоподателя несъстоятелна е тезата на първостепенния съд, че разпределянето на печалба от едноличен собственик на капитала е лишаване на дружеството от средства, с които дружеството следва да изплаща задължения към трети лица, обуславя неоснователност на иска, с което обосновава отмяна на атакуваното решение като неправилно. Развива оплакване, че в случая ищецът като кредитор на трето за този процес лице - „Ф.П.“ ЕООД, има други пътища на защита, което е самостоятелно основание за отхвърляне на иска. Според жалбоподателя доклада по делото не отговаря на изискванията на чл. 146 ГПК. Относно приетото в мотивите на решението и приети за установени обстоятелства, които фактически са само вероятни, без да излага съображенията,

обусловили тези изводи, както и достоверността на доказателствените средства. решението страда от вътрешно противоречие в изводите и че е нарушен и материалния закон, тъй като съдът е възприел много странни мотиви и фигура на непрестационната кондикция по чл. 59 ЗЗД. Направено е оплакване, че районният съд неправилно е приел, че иска за лихви не е погасен по давност, които задължения се погасяват с изтичане на 3 годишен срок. Поради това моли въззивния съд да отмени обжалваното решение на районен съд – Смолян като недопустимо, неправилно, немотивирано и незаконосъобразно и постанови решение, с което да отхвърли предявените искове. Претендира разноски за двете съдебни инстанции.

В законният срок е постъпил писмен отговор с вх.№ 4951/30.09.2022г от адв. З.Й. - процесуален представител на Х. Ш. Х. , ЕГН ***** постоянен адрес: гр. Варна, ул. „Елин Пелин“ № 33, с доводи за неоснователност на въззивната жалба, като предлага въззивния съд да потвърди обжалваното решение като законосъобразно и обосновано постановено. Изложените във въззивната жалба твърдения за допуснати от първоинстанционния съд процесуални нарушения и пропуски в установяването на фактическата страна на спора счита, че са голословни и необосновани. Заявеното в жалбата, че съдът в нарушение на чл. 235 ГПК не е бил обсъдил всички доказателства (в тяхната съвкупност) по делото, но какви конкретно са тези пропуски, кои доказателства според жалбоподателят не са правилно интерпретирани от съда, кои факти са погрешно възприети не се конкретизира. Като втора първа инстанция счита, че въззивния съд е длъжен да се произнесе по всички наведени оплаквания, но в случая такива оплаквания липсват, счита, че има само емоционален израз на неудовлетворението на ответника от процесуалния резултат. Според въззиваемия фактологията по делото е ясна, непротиворечива и безспорна между страните, с твърдения, че спорът е изцяло правен, а не фактически. Направен е довод, че всички релевантни въпроси между страните са предварително решени (установени със СПН) в предходните съдебни производства по повод на отделни факти на сложния фактически състав, обуславящ приложението на института на неоснователното обогатяване. Обогатяването на ответницата, извършено с решение от 31.01.2017г. за разпределяне на печалбата на „Ф.П.“ ЕООД за 2016г. като дивидент (в размер на в размер на 1 198 000 лв. според справка от ТРРЮЛНЦ и в размер на 6 800 011,65 лв. съгласно приетото по делото заключение на ССЧЕ) на самата ответница, като физическо лице, едноличен собственик на капитала, а обедняването в общ размер на 19 277 лв. (сбор от вземанията на ищеца 400 лв. - разноски по адм.д.№ 7750/2017г. на ВАС; 2190 лв. - разноски по т.д.№ 17/2018г. по описа на ОС - Смолян, съответно ПлАС и ВКС; 10000 лв. - присъдена главница по гр.д.№ 1003/2019г. по описа на РС - Смолян, 5867 лв. - присъдена лихва върху главницата от 10000 лв. гр.д.№ 1003/2019г. по описа на РС - Смолян за периода от 10.09.2015г. до датата на образуване на настоящото дело. 820 лв. - разноски по гр.д.№ 1003/2019г. по описа на РС – Смолян. Според въззиваемата страна е налице връзката между обогатяването и обедняването - тя е очевидна и умишлено целена от ответницата (макар вината ѝ да е ирелевантна за основателността на иск по чл. 59 ЗЗД). Задължението за обезщетяване на претърпените вреди от трудовата злополука е възникнало в деня на нейното осъществяване на 15.10.2015г., когато дружеството работодател е имало достатъчно активи, а към деня, в

който кредиторът Х. е имал възможност да пристъпи към принудително изпълнение на изпълнителните титули по адм.д.№ 7750/2017г. по описа на ВАС, т.д.№ 17/2018г. по описа на ОС - Смолян и по гр.д.№ 1003/2019г. по описа на РС- Смолян дружеството вече е било свръхзадължено - не е разполагало с никакви активи в резултат на разпределянето на дивидента в полза на физическото лице - едноличен собственик на капитала и ликвидатор. Твърди също така, че това нежелано от правото неоправдано и несправедливо разместване на блага е посочено и в решение № 220/03.12.2021г. по в.т.д.№ 540/2021г. на Апелативен съд – Пловдив. Моли въззивният съд да потвърди обжалваното решение като законосъобразно и обосновано постановено. Претендира присъждане адвокатско възнаграждение на основание чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата за оказаната правна помощ пред въззивната инстанция.

В съдебно заседание редовно и своевременно призована, жалбоподателката В. Р. Б. не се явява редовно и своевременно призована и се представлява от пълномощника си адв.С.Ч., който поддържа изцяло депозираната въззивна жалба.

Въззиваемият Х. Ш. Х. редовно и своевременно призован не се явява и не изпраща представител. В постъпила молба от пълномощника му адв.Й. не се възражава по хода на делото и заявява, че поддържа депозирания писмен отговор.

Смолянският окръжен съд, като взе предвид оплакванията във въззивната жалба, възраженията в отговора, становищата на страните в съдебно заседание и след преценка на събраните по делото доказателства съобрази следното:

Въззивната жалба е подадена в срок, от надлежни страни, срещу подлежащ на обжалване акт, поради което е процесуално допустима. Разгледана по същество, въззивната жалба е основателна, а обжалваното решение, преценено по реда на чл.269 от ГПК е валидно и допустимо, но неправилно постановено.

Районният съд е сезиран с иск квалифициран като такъв с правно основание чл.59 ЗЗД.

В исковата молба са изложени фактически твърдения, че ищецът е престоил труд в завод „Майер Верфт“ в гр. Папенбург, Германия от 26.07.2015г. до 10.09.2015г., когато в резултат на трудова злополука - счупване на горния край на лъчевата кост, бил приет за лечение и болница. Поискал е да му бъде изплатено обезщетение по чл. 200 от КТ, но работодателят дори не декларирал трудовата злополука в НОИ. Твърди се от ищеца, че последният с декларация Вх. №5101-20- 33/J0.2015г. по описа на НОИ - ТП Смолян е инициирал административно производство по разследване на злополуката. Няколко пъти длъжностното лице приемало злополуката за трудова, но с решения на Директора на НОИ разпорежданията били отменяни, а преписката връщана за доизясняване релевантни факти. Излага твърдения, че с разпореждане № 5101-20-33#18/03.11.2016г. на инспектор по осигуряването в сектор „КР на ДОО“ при НОИ-ТП Смолян отново приета злополуката за трудова по смисъла на чл. 55, ал. 1 от КСО. С Решение № 5101-20- 33#21/20.12.2016г. на директора на НОИ-ТП Смолян разпореждането е отменено. В резултат на инициирано от него

производство по оспорване законосъобразността на решението пред Административен съд—Смолян, в резултат на което с Решение № 160/28.04.2017г. по адм.д.№ 6 /2017г. решението на Директора на НОИ-ТН Смолян е отмерено, а разпореждането за приемане на злополуката за трудова - потвърдено. Твърди се от ищеца, че докато разпореждане №5101 - 20-33# 18/03.11.2016г. още не е стабилизирано, по инициатива на търговеца, представляван адв. Е.Р. са проведени преговори относно заплащането от работодателя на обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди. На 23.11.2016г. по електронната поща е изпратен проект за споразумение от ответното дружество, но до сключването на окончателно споразумение не се стигнало поради непостигане на съгласие относно размера на обезщетението. Вместо това работодателят е предприел стратегия до последно да протака административния процес и да препятства завеждането на граждански иск по чл. 200 от КТ от работника (за основателността на който необходима предпоставка е стабилност на административния акт, с който злополуката е приета за трудова), като на 22.05.2017г. е входиран, в качеството си на трето заинтересовано лице, жалба срещу решението на Административен съд - Смолян. С Решение № 1048/24.01.2018г. по адм. Дело № 7750/ 2017г. на ВАС било потвърдено, а търговското дружество е осъдено да заплати на ищеца съответна част от разноските по делото. Твърди се от ищеца, че след влизане в сила на решението по негова молба на 14.02.2018г. се снабдилс изпълнителен лист срещу „Ф.П.“ ЕООД за дължимите разноски в производството пред ВАС в размер на 400 лв. - половината от общо 800 лв., присъдени им разделно с ответника по жалбата НОИ-ТД Смолян. Оказало се обаче, че събирането на присъдената сума, както и на дължимото обезщетение по чл. 200 КТ е осуетено от ответника, който „решил“ сам да разреши казуса, като прекрати търговската си дейност под тази фирма. За целта на 17.03.2017г. едноличният собственик на капитала – ответницата В. Р. Б. взела решение за прекратяване на дружеството, като за ликвидатор назначила себе си. Със заявление 20170318161407/18.03.2017г. е направено искане за вписване на обстоятелства в Търговския регистър относно прекратяването и ликвидация на дружеството. Търговецът недобросъвестно (въпреки знанието си на наличие на задължения, с цел да осуети събирането му) не е изпратил изрична писмена покана до ищеца, който бил „известен кредитор“ по смисъла на чл. 263 КЗ. В нарушение на чл. 273, ал. 1 ТЗ ликвидаторът игнорирал наличието на висящото съдебно производство по адм.д.№ 7750/2017г., (за което длъжника в ликвидация не само е знаел, но е участвал активно в него и сам е иницирал касационната му проверка пред ВАС), предполагащо участието на другата страна кредитор в разпределението, съгласно предвиденото в чл.272, ал.3 ТЗ - със заделяне на имущество в обезпечение на вземането им. Същото важи и за вземането на ищеца за обезщетение за претърпените неимуществени вреди, което вземане предвид естеството си не фигурира в търговските книги на длъжника, но му е било безспорно известно. Със заявление № 20171023170542/23.10.2017г. въпреки неуредените задължения на обявеното в ликвидация дружество е заявено заличаването му в Търговския регистър, вписано с № 20171027122809 от 27.10.2017г. Твърди се от ищеца също,че с влязло сила решение по т.д_№ 17/2018г. по описа на Окръжен съд - Смолян по предявен от него иск с правно основание чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ е прието за установено, че по партидата на „Ф.П.“

ЕООД в Търговския регистър е вписано със заявление 20171023170542 /23.10.2017г. несъществуващо обстоятелствозаличаване на дружеството поради приключило производство по ликвидация. В производството в негова полза били присъдени съдебно деловодни разноси в общ размер на 2 190 лв. След влизане в сила на решението било възобновено производството по междувременно образуваното (за да не се прекъсне давността на вземането за обезщетение) гр.д.№ 1003/2018г. по описа на РС- Смолян по предявения от него иск срещу „Ф.П.“ ЕООД с правно основание чл.200 от КТ. С влязло в сила решение ответникът бил осъден да му заплати 10 000 лева- обезщетение за неимуществени вреди в резултат на претърпяната трудова злополука, ведно със законната лихва върху главницата за периода от 10.09.2015г. до окончателното ѝ изплащане, както и 820 лв. - съдебно-деловодни разноси. За сумите присъдени по т.д.№ 17/2018г. по описа на ОС-Смолян и гр.д. №1003/2018г. по описа на РС - Смолян е образувано изпълнително дело № 356/2020г. описа на ЧСИ Соня Димитрова, рег. № 917, по което «Ф.П.» ЕООД, представлявано от управителя В. Р. Б. е признало, че дружеството не притежава никакви активи, а банковата му сметка е закрыта. На 14.04.2021г. - преди влизане в сила на решението по гр.д. № 1003/2019г. по описа на РС —Смолян В. Р. Б. е подала молба до ОС - Смолян за откриване на производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност. Неплатежоспособността на дружеството се дължи на обстоятелството, че преди да започне процедурата по ликвидация (обявена в следствие от съда за незаконосъобразна) и с цел да увреди интересите на кредитора- ищец – на 31.01.2017г. едноличният собственик на капитала –ответницата В. Р. Вашева е взела решение да си разпредели печалбата от 2016г. като дивидент. Съгласно обявения в Търговския регистър ГФО за 2016г. тази печалба възлиза на 1 198 000 лв. Налице е пряка връзка между обедняването на ищеца и обогатяването на ответника в резултат на разпределението на цялото имущество на „Ф.П.“ ЕООД като дивидент на едноличния собственик на капитала В. Р. Б., която се е обогатила неоснователно за сметка на ищеца , за когото събирането на дължимите му суми от имуществото на дружеството е станало невъзможно. Твърди се от ищеца,че към настоящия момент събирането на сумата от 19 277.00лв., от които: 400.00лв.-разноси по адм.д. №7750/2017г. на ВАСА, 2 190.00лв.-разноси по т.д. №17/2018г. по описа на ОС-Смолян, съответно ПлАС и ВКС, 10 000.00лв.-присъдена главница по гр.д.№1003/2019г. по описа на РС-Смолян, 5 867.00лв.-присъдена липва върху главницата от 10 000,00 лв. по гр.д. №1003/2019г. по описа на РС-Смолян за периода 10.09.2015г. до датата на образуване на настоящото дело и 820.00 лв.-разноси по гр.д. №1003/2019г. по описа на РС-Смолян е невъзможно, видно както от изявлението на ответницата по изпълнително дело №356/2020г. по описа на ЧСИ Соня Димитрова, така и от сезирането от нейна страна на ОС-Смолян с искане за откриване на производство по несъстоятелност на „Ф.П.“ ЕООД. Моли съда да постанови решение, с което ответницата да бъде осъдена да заплати на ищеца сумата от 19 277,00лв., представляваща сумата, с която ответницата неоснователно се е обогатила за сметка на обедняването на ищеца в резултат на разпределението като дивидент на печалбата на „Ф.П.“ ЕООД за 2016г., съгласно решението ѝ като едноличен собственик на капитала от 31.07.2017г., след което дружеството е останало без активи, ведно със законната лихва върху

сумата от 13 410.00лв., считано от датата на предявяване на иска-24.06.2021г. до окончателното ѝ изплащане. Претендира и за разноски по водене на делото.

В срока по чл.131 от ГПК е постъпил писмен отговор от ответницата, с който оспорва фактическите твърдения в исковата молба. Твърди, че длъжник на настоящия ищец се явява дружеството „Ф.П.“ ЕООД, с което обосновава липса на връзка обогатяване-обедняване, а извършените действия на „Ф.П.“ ЕООД са поради качеството ѝ на едноличен собственик на капитала и управител на дружеството. Според ответницата липсва правна разпоредба, по силата на която да е възникнало правоотношение между нея и настоящия ищец, по силата на което правоотношение да е получила нещо без основание и да има задължение да го върне. За да възникне правото на получаване дивидент в ООД/ЕООД по смисъла на ТЗ и съответно на б. “б“, т. 5 от § 1 на ДР на ЗДДФЛ, следва да е изтекла финансовата година; да е приет (одобрен) годишният финансов отчет и баланса, да е налице решение на съдружниците/собственика за начина на ползване на получената печалба и нейното разпределение и изплащане на дивиденди. Направен е извод, че правото на дивидент е предвидено в закона, като в правомощията на собственика на дружеството е дали и как да разпредели печалбата на дружеството — дали като дивидент или по друг начин. Направен е довод за неесъстоятелност на тезата на ищеца в този смисъл, което обуславя неоснователност на иска. От друга страна, непрестационната кондикция - чл. 59 от ЗЗД намира приложение, когато липсва друга възможност за правна защита. В случая, ищецът като кредитор на трето за този процес лице — „Ф.П.“ ЕООД, има други пътища на защита, което е самостоятелно основание за отхвърляне на иска. Ответницата оспорва и твърдението на ищеца, че е действала виновно и следва да носи каквато и да е отговорност като физическо лице за задължения на дружество „Ф.П.“ ЕООД, с ЕИК 203260628. Именно поради формата на дружеството еднолично дружество с ограничена отговорност, то носенето на отговорност от физическото лице едноличен собственик е недопустимо. Оспорва твърдението на ищеца, че дружество „Ф.П.“ ЕООД е в несъстоятелност, а и това твърдение се опровергава от актуалното състояние на дружеството към 02.12.2021г. по партидата на дружеството в ТРРЮЛНЦ. С оглед на неоснователността на главната искова претенция, оспорва като неоснователна и акцесорната искова претенция за заплащане на лихва за забава по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД. Отделно от това е предявен и иск за заплащане на лихви в размер на 5867лв., върху главница от 10000 лв. за периода от 10.09.2015г. до датата на образуване на гр.д. № 654/21 г., а лихва евентуално би се дължала за периода от 24.06.2018г. до 24.06.2021 г., т.е 3 годишен период назад, а с настоящия прави и възражение за изтекла давност на претендираната от ищеца лихва за периода от 10.09.2015г. до 24.06.2018г., като в този случай евентуално дължимата се сума за лихва би била в размер на 3047.22 лева или сумата за лихви ще бъде с 2819.78 лева по малко. Прави и възражение, че иска по непрестационната кондикция е погасен по давност и твърди, че предявеният иск е злоупотреба с право от ищеца, по смисъла на чл. 3 ГПК, тъй като с него се цели недобросъвестно увреждане на трето лице ответника, което лице няма отношение относно към вземането на ищеца по трудова злополука, тъй като длъжник по вземането е „Ф.П.“ ЕООД. Ответницата не оспорва, че между ищеца и „Ф.П.“ ЕООД е било налице трудово

правоотношение, че същото е прекратено на 18.09.2015г. , както и, че дружеството е осъдено да заплати на ищеца обезщетение за неимуществени вреди. Не оспорва също така, че е едноличен собственик на капитала на дружеството, както и това, че на 31.07.2017г. в това си качество е приела решение за разпределение на печалбата за 2016 г., като дивидент. Оспорва твърденията, че чрез разпределянето си на дивидент като ЕСК на дружеството е получила този дивидент в нарушение на закона и като на негодно правно основание, напротив тя е разпределила дължимия ѝ се дивидент на годно правно основание и на годно законово основание, като собственик на гореопосоченото дружество. Претендира се заплащане на разноски по съдебни дела и осъдителен иск за неимуществени вреди от трудова злополука, който иск е предявен през 2018г. и то срещу „дружеството-работодател. Според изложените фактически твърдения от ищеца, решението за разпределяне на дивидент за 2016г. е станало през месец януари 2017г., а разноските и другите претенции са възникнали далеч след тази дата. Направен е довод, че дружество като ЮЛ - ООД/ЕООД отговаря пред кредиторите си за задълженията си със своето имущество, а съдружниците не носят отговорност пред дружествените кредитори с личното си имущество. Що се касае до твърдението от ищеца относно установената трудова злополука датата на установяването е след проведени процедури по административно и съдебно обжалване е станало на 24.01.2018 год., когато е постановено Решение № 1048/24.01.2018 год. по адм.д. № 7750/2017 год. на ВАС-VI отд., което е необжалваемо и влиза в сила от датата на постановяването му 24.01.2018 год., с което е потвърдено Решение № 160/28.04.2017 год. по адм. Д № 6/2017 год. по описа на СМАС, с което е потвърдено Разпореждане № 5101 -20-33# 18 от 03.11,16 г. на инспектор по самоосигуряването в сектор „КР на ДОО“ при ТД на НОИ Смолян, с което е установено настъпване на трудова злополука с ищеца. Установяването е краен акт, който решава възникналия спор на трудовата злополука на 24.01.2018 год., т.е станало е много по-късно от датата, на която ответницата, като ЕСК на „Ф.П.“ ЕООД е взела решение за разпределяне на дивидент. В случая не е без значение и, че самият директор на ТП на НОИ е приемал, че не е налице трудова злополука и ответницата е могла да знае какво ще се случи в бъдеще, още повече че към датата на разпределяне на дивидент не е имало каквито и да е било претенции за уреждане на финансови взаимоотношения с дружеството. В тази връзка оспорва твърденията на ищеца, че е имало преговори за уреждане на финансови взаимоотношения между него и представители на „Ф.П.“ ЕООД, като ответницата твърди, че не е упълномощавала никого да преговаря с ищеца за сключване на каквото и да е споразумение, нито като управител, нито като ЕСК на дружеството. В тази връзка оспорва представеният по делото документ без подпис, озаглавен споразумение, за който се съмнява, че е съставен за нуждите по настоящото дело от ищеца, а и поради обстоятелството, че не носи подпис и не може да се провери истинността му, като твърди, че нито го е виждала, нито е знаела за него до получаването му с исковата молба. Претендира и за сторените по делото разноски..

По делото се установява от фактическа страна следното:

Установено е по делото, а и не се спори, че ищецът е бил в трудово правоотношение с

„Ф.П.“ ЕООД, представлявано от управителя и едноличния собственик на капитала В. Р. Б. по силата на трудов договор №250/23.07.2015г., прекратен по взаимно съгласие на осн.чл.325 ал.1 от КТ, считано от 18.08.2015г. Ищецът се е снабдил с изпълнителен лист против „Ф.П.“ ЕООД, издаден на 28.08.2020г. въз основа на решение №410/01.11.2018г. по гр.д.№17/2018г. на ОС, решение №89/11.03.2020г. по т.д.№9/2019г. на АС-Пловдив и определение №125/10.07.2020г. по т.д.№1580/2019г. на ВКС за сумата от 1 690,00 лв.-разноски по делото и 500,00лв.-разноски пред касационната инстанция. Ищецът се е снабдил и с изпълнителен лист против „Ф.П.“ЕООД, издаден на 26.05.2021г. въз основа на решение №60035/26.03.2021г. по гр.д.№1003/2018г. по описа на РС-Смолян за сумата от 10 000,00 лв., представляващи обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от причинени фактура на радиалната глава в дясно, степен I по Мейсън и кръвонасядане на дясна предмишница вследствие на трудова злополука, настъпила на 10.09.2015г., ведно със законната лихва върху сумата от 10 000,00 лв., считано от датата на увреждането- 10.09.2015г. до окончателното ѝ изплащане, както и за сумата 820,00лв. Направени разноски по делото.

С решение №1048/24.01.2018г. по гр.д.№ 7750/2017г. на ВАС са осъдени ТП на НОИСмолян и „Ф.П.“ ЕООД гр.Смолянда заплатят по съразмерност на ищеца сторените от него деловодни разноски за касационната инстанция в размер на 800,00лв.

Представено е по делото споразумение с дата м.11.2016г.,изпратено по ел. поща на 23.11.2016г. от адв.Е.Р. на адв.З.Й., със страни „Ф.П.“ ЕООД, представлявано от управителя В. Р. Б. и Х. Ш. Х. за уреждане на претенциите на ищеца за претърпените от него вреди от трудова злополука, за командировъчни, обезщетения и възнаграждения във връзка с трудов договор от 23.07.2015г., прекратен със заповед от 18.09.215г. и разноски в различните съдебни производства, което споразумение не е подписано от страните.

С протокол от общо събрание на едноличния собственик на капитала на „Ф.П.“ ЕООД от 31.01.2017г.е приет годишния отчет на дружеството за 2016г., одобрен е за публикуване в ТР отчета на дружеството и е взето решение печалбата на дружеството за 2016г. да се разпреди като дивидент към собственика на капитала. С решение №220/03.12.2021г. по в.т.д.№540/2021г. по описа на АпС-Пловдив е отменено решение №21/14.06.2021г. по т.д.№22/2021г. на ОС-Смолян, с което е отхвърлена молбата на „Ф.П.“ ЕООД- в ликвидация за обявяване на неплатежоспособността му и за откриване на производство по несъстоятелност, като вместо това е обявена свръхзадължеността на „Ф.П.“ ЕООД- в ликвидация и е определена началната ѝ дата- 23.10.2017г., открито е производство по несъстоятелност по отношение на „Ф.П.“ ЕООД-в ликвидация, допуснато е обезпечение чрез налагане на обща възбрана и запор върху имуществото на „Ф.П.“ ЕООД – в ликвидация, постановено е прекратяване на дейността на предприятието на „Ф.П.“ ЕООД –в ликвидация, обявено е в несъстоятелност „Ф.П.“ ЕООД- в ликвидация и е спряно производството по несъстоятелност на дружеството на осн.чл.632 ал.1 от ТЗ-поради липса на имущество за покриване на началните разноски за производството по несъстоятелността.

От показанията на свидетеля К.- установява, че е работил във „Ф.П.“ ЕООД като

счетоводител от създаване на дружеството през 2015г. до обявяването му в ликвидация през 2017г. Според свидетеля до ликвидация на дружеството се е стигнало, защото фирмата е работела по договор с немска фирма, на която е приключила дейността. Дружеството е работило само с един контрагент. Установява също така, че съгласно практиката като приключи предходната счетоводна година да се разпределят дивиденди. Според свидетеля дружеството е нямало задължения до 2017г. До датата на разпределяне на дивидента и до ликвидацията е нямало документ за претендиране на суми, включително и от ищеца.

Вещото лице по назначената и изслушана пред районен съд съдебно икономическа експертиза, съгласно която както собственик на „Ф.П.“ ЕООД на В. Р. Б. е начислен дивидент за 2016 г. в общ размер на 6 800 011,65 лв., като за дължимия данък в размер на 340 000,59 лв. е подадена справка по чл. 73, ал. 1 от ЗДДФЛ за изплатени през годината доходи на физически лица с вх. № 21000173006232/04.02.2017 г. За 2017 г. на вещото лице не е предоставена информация за подадена справка по чл. 73, ал. 1 от ЗДДФЛ за изплатени през годината доходи на физически лица, тъй като дружеството е в ликвидация и документите са унищожени. Изплащането на сумите е осчетоводено по сметка 429 - други разчети с персонала и съдружниците, като има суми в брой и по банкови сметки в лева и евро. Няма предоставени данни по чия банкова сметка са преведени. Според експертизата за 2016 г. като изплатени са осчетоводени суми в общ размер на 4 407 550,32 лв., а за 2017 г. — 3 666 555,28 лв. или общо в размер на 8 074 105,60 лв.

При така установената фактическа обстановка с атакуваното решение е прието, че са налице всички елементи от фактическия състав на неоснователното обогатяване по чл. 59 от ЗЗД. Изводът е обоснован с взетото решение от ответницата в качеството ѝ на едноличен собственик на капитала, обективизирано в протокол за общо събрание на „Ф.П.“ ЕООД на 31.01.2017г., печалбата на дружеството за 2016г. да се разпреди като дивидент към собственика на капитала т.е. към нея, който ѝ е изплатен, в каквато насока е неоспореното заключение на вещото лице и е прието, че Виеолета Б. се е обогатила със средства от печалбата на дружеството, а ищецът е обеднял поради невъзможността да събере вземанията си от "Ф.П." ЕООД в общ размер на сумата от 19 277,00 лв., от която: 400 лв.- разноси по адм. д. № 77508/2017г. на ВАС, 2190,00 лв.- разноси в производството по т. д. № 17/2018г. на ОС-Смолян, 10 000,00 лв.- обезщетение за неимуществени вреди по чл. 200 от КТ присъдени с решение по гр. д. № 1003/2019г. по описа на РС Смолян, ведно със законната лихва върху главницата от предявяване на иска до окончателното ѝ изплащане, която за периода 10.09.2015г. до датата на предявяване на настоящия иск възлиза на сумата от 5 867,00 лв. и 820,00 лв.- разноси по гр. д. № 1003/2019г. Според районен съд е налице и връзка между обогатяването на ответницата и обедняването на ищеца, както и че към 15.10.2015г., когато е настъпила трудовата злополука и е възникнало задължението за обезщетение на претърпените от ищеца неимуществени вреди дружеството- длъжник е разполагало с достатъчно активи, за да покрие задълженията си към кредиторите, какъвто се явява ищеца. Прието е също така, че към м. октомври 2017г., когато е приключила ликвидацията на дружеството същото не разполага с налично имущество и активи и с решение

№220/03.12.2021г. по гр.д. №540/2021г. на АпС-Пловдив е обявена свърхзадължността на „Ф.П.“ ЕООДв ликвидация с начална дата 23.10.2017г., открито е производство по несъстоятелност на дружеството и дейността на дружеството е прекратена.

Районен съд не отрича правото на ищцата съгласно чл.147 ал.2 във вр. с чл.137 т.3 от ТЗ, в качеството ѝ на едноличен собственик на капитала на „Ф.П.“ ЕООД правото да вземе решение за разпределяне като дивидент на печалбата на дружеството за 2016г., но предвид инициираното на 17.03.2017г. (само месец и половина след решението за разпределяне на печалбата) прекратяване на дружеството и откриване на производство по ликвидация приема, че разпределението изцяло на печалбата на дружеството за 2016г. в полза на ответница е извършено неправомерно, с цел заобикаляне на разпоредбата на чл.272 от ТЗ. Приема също така, че на ответницата ѝ е било известно, че ищецът е кредитор на дружеството за вземането си за обезщетение от трудова злополука, настъпила на 15.10.2015г., макар и неликвидно (спорно) към момента на разпределение на печалбата на дружеството за 2016г. като дивидент, като ответницата в качеството си на едноличен собственик на капитала е взела решение за разпределение на цялата печалба на дружеството като дивидент в нейна полза и е лишила дружеството от средства, от които ищецът би могъл да удовлетвори вземанията си.

След самостоятелна преценка на събраните доказателства и доводите на страните, окръжен съд намира следното:

Постъпилите въззивна жалба е процесуално допустима, депозирана в законоустановения двуседмичен срок по чл. 259, ал.1 ГПК и е съобразена с изискванията на чл. 260, ал. 1, т. 1, т. 2, т. 4 и т. 7 и чл. 261 ГПК.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо, като при постановяването му не е допуснато нарушение на императивни материалноправни и процесуалноправни норми.

Разгледана по същество, окръжен съд намира за неоснователна въззивната жалба.

При правилно разпределена доказателствена тежест съобразно нормата на [чл. 154 от ГПК](#) и изпълнение на задълженията си, посочени в нормата на [чл. 146 ГПК](#), първоинстанционният съд е обсъдил събраните по делото доказателства, като е основал решението си върху приетите от него за установени обстоятелства по делото и съобразно приложимия материален закон, поради което съдът следва да разгледа доводите на жалбоподателя във връзка с неговата правилност.

Основният довод във въззивната жалба, отнасящ се за неправилна преценка на събраните по делото доказателства съдът намира за напълно голословен и неоснователен.

Правилно първоинстанционният съд въз основа на представените по това дело доказателства, като е съобразил конкретните обстоятелства по същото, е приел, че

предявеният иск е правилно квалифициран като такъв по чл.59 от ЗЗД и правилно е уважен.От събраните по делото доказателства е установено, а и няма спор между страните, че е взето решение от едноличния собственик на капитала, обективизирано в протокол 31.01.2017година печалбата на дружеството за 2016 година да се разпредели като дивидент към собственика на капитала, изплатен на ответницата съгласно заключението на експертизата по делото. Няма спор също така, че на 17.03.2017година , (т.е около месец и половина след това) ответницата е инициирала производство за прекратяване дружеството и откриване производство по ликвидация,а на 27.10.2017 година е вписанов Търговския регистър заличаване на дружеството „Ф.П.“Към момента на прекратяването и откриването на производство по ликвидация е съществувал висящ спор между Х. и това дружество по смисъла на чл.145 и следващите ГПК във връзка с чл.118ал.1 и 3 КСО, във връзка с който е образувано на 06.01.2017година адм.дело №6/2017година по описа на Смолянски административен съд, по което дело при вече откритото производство по ликвидация, но преди вписване заличаване на дружеството в правния мир е постановено решение №160/28.04.2017година, с което е потвърдено разпореждане №5101-20-33 -18 от 03.11.2016 година,с което злополуката с Х. Ш. Х. станала в нощната смяна на 9 срещу 10.09.2015година е приета за трудова.

Следователно е налице постановен от съд и редовно съобщен на работодателя“Ф.П.“ЕООД невлязъл в законна сила съдебен акт, с който е установено по отношение на ответното дружество, че ще бъде ангажирана имуществената му отговорност на основание чл.200 ал.1 КТ за репарирание претърпени от пострадалия работник вреди.

По време на ликвидацията и преди вписване заличаваенто в търговския регистър заличаването на дружеството, на 19.05.2017 година работодателят е депозирал касационна жалба срещу решението на административния съд и образувано адм.дело №7750/2017година по описа на Върховен административен съд, чието решение е постановено след датата на вписаното в търговския регистър заличаване на „Ф.П.“ЕООД и потвърдено атакуваното решение на Административен съд Смолян.

В съдебната практика е застъпено становище, че правото на дивидент е елемент от правоспособността на съдружника, елемент от членствената правоспособност, то е абстрактна потенциална възможност да се придобие конкретно право на вземане, когато и доколкото в правната действителност се реализира фактическия състав, с чието възникване законът свързва пораждането на това право на вземане и когато то стане изискуемо то става конкретно облигационно право на дивидент. Правото на дивидент, като имуществено субективно право е съставна част на членственото правоотношение.

В практиката на ВКС, застъпена в [решение № 14 от 10.09.2012 г.](#) по т. д. № 667/2010 г. на II т. о. на ВКС, е дадено тълкуване на въпроса кой е носителят на субективното право на дивидент, придобито от съдружника, а [Търговският закон](#) съдържа изрична правна уредба за предпоставките и реда и изплащане на дивидент. Наличието на специални правила и специален ред за реализирането на правата по дивидента предопределя и материалноправното основание на евентуални споровете между дружеството и

съдружника и тези спорове намират своето материалноправно основание в разпоредбите на [ТЗ](#), а не на [ЗЗД](#).

Доколкото законоустановеният източник на задължението за изплащане на дивидент е решение на Общото събрание на съдружниците, което по изложените съображения няма характер на договор (двустранна сделка), то определените с решението суми за получаване от съдружника, като част от печалбата, не могат да бъдат предмет на договор (дружествен или друг договор, вкл. Предварителен), сключен между дружеството с ограничена отговорност и съдружник, нито могат да служат като обезпечение за задължения на дружеството към трети лица.

Следва да се има предвид, че споровете, при наличието на специални норми, уреждащи правилата за разпределение на печалбата като дивидент на съдружниците, по повод на дължими или недължимо заплатени дивиденти, са между дружеството и неговите членове и задължително са подчинени на специалните правила на особеното исково производство по търговски спорове във връзка с право, породено или отнасящо се до участие в търговско дружество - [чл. 365, т. 3 ГПК](#). В конкретния случай според решаващия съдебен състав задължението за реституция на вече получен дивидент произтича от недобросъвестно процесуално поведение на едноличния собственик на капитала и управител на дружеството, с оглед осуетяване на възможността на бъдещия кредитор за репапиране обезщетението за претърпените вследствие възникнатата трудова злоупотрека вреди.

Следователно едноличния собственик на капитала и управител на дружеството като длъжник предприемайки действия по обявяване дружеството в несъстоятелност е злоупотребил с права. С решение №89 от 11.03.2020година, постановено по в.т.д. №9/2019година по описа на ПАСе признато за установено, че вписаното с акт 2017027122809 в Търговския регистър заличаване на дружеството „Ф.П.“ЕООД, ЕИК 203260628 е обстоятелство, което не съществува. При направената служебна проверка настоящият състав констатира, че понастоящем производството е спряно с решение №220/03.12.2021година по в.т.д. №540/2021година по описа на Пловдивски апелативен съд, с което е обявена свръхзадълженост на дружеството, с начална дата 23.10.2017година и е открито производство по несъстоятелност.

Пострадалото лице Х. Ш. Х., което и към настоящия момент не е кредитор в производството по несъстоятелност, тъй като същото е спряно на основание чл.632ал.1т.3 ТЗ, не може да предяви вземането си в производството несъстоятелност, респективно не съществува възможност да води обратни иски за да удовлетвори вземането си. При това положение, след като дружеството няма имущество и не са внесени определените от съда първоначални разноски за продължаване производството по несъстоятелност, които длъжникът трябва да внесе, след изтичане на едногодишния срок ще бъде заличен.

Ето защо единствената възможност за реализиране правата на ищеца остава субсидиарната защита по чл.59ал.1 ЗЗД, поради което предявеният иск е допустим и основателен, тъй като са налице елементите на фактическия състав на неоснователното

обогаляване. В. Р. Б. е управител и едноличен собственик на капитала на „Ф.П.“ЕООД, действала е недобросъвестно и от събраните по делото доказателства се установява, че макар да е в правото си да вземе решение за разпределение като дивидент печалбата на дружеството за 2016 година, като е инициирала на 17.03.2017 година (месец и половина след решението за разпределение на печалбата) прекратяване на дружеството и откриване производство по ликвидация е действала неправомерно, заобикаляйки разпоредбата на чл.272 ТК, тъй като на нея ѝ е било известно, че ищецът е кредитор на дружеството за вземането си за обезщетение от трудова злополука, възникнала на 15.10.2015 година, което в този момент не е ликвидно и безспорно, вземайки решение за разпределение цялата печалба на дружеството като дивидент на нея и по този начин е осуетила възможността ищецът да удовлетвори вземането си от дружеството, останало без средства именно поради недобросъвестното поведение на едноличния собственик на капитала и управител на дружеството. Ето защо неоснователно е поддържаното от жалбоподателката, че се касае до нейно лично имущество, с което не отговаря за задълженията на дружеството.

Следователно с вземането на решение от ответницата, в качеството ѝ на едноличен собственик на капитала печалбата на дружеството за 2016 година да се разпредели като дивидент, същата се е обогатила с получените от нея, съгласно заключението на неоспорената съдебно-икономическа експертиза средства от печалбата на дружеството.

Предвид изложеното и тъй като е налице и обедняване на ищеца, който е в невъзможност да репари вземанията си в общ размер ан 19 277 лева, както и съществува причинна връзка между обогаляването на В. Б. и обедняването на Х. Х., поради което настоящият състав се солидаризира с извода на районен съд, който законосъобразно приема, че предявените в обективно и субективно съединение искове са основателни и доказани, поради което правилно са уважени.

Неоснователно и напълно голословно е оплакването релевирано с въззивната жалба, че районен съд не е обсъдил в нарушение на чл.235 ГПК всички доказателства по делото.

Мотивиран от гореизложеното ще следва атакуваното решение като законосъобразно постановено да бъде потвърдено.

На основание изложените съображения съдът в настоящия си състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №161/21.06.2022 година постановено по гр.д.№ 654/2021 година като правилно и законосъобразно постановено.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВКС в едномесечен срок, считано от съобщението на страните, при наличие на основанията на чл.280 ал. 1 и 2 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____